

Cròniques del món

Un grup de soldats georgians, durant unes maniobres militars a Orfelo, Geòrgia, el dia 30 de juliol propassat.

MOSCOU ■ Natàlia Boronat

Creix la tensió a la frontera d'Ossètia. El primer aniversari de la guerra entre Rússia i Geòrgia ha tornat a fer parlar del conflicte irresolt sobre l'estatus de les repúbliques secessionistes georgianes, Ossètia del Sud i Abkhàzia. L'agost de l'any passat l'exèrcit de Tbilisi va bombardejar Ossètia del Sud al·legant que responia a provocacions contra els pobles georgians d'aquesta república i contra les tropes d'interposició georgianes que, juntament amb un contingent sud-osseta i un altre de rus vigilaven aquest territori després del conflicte secessionista dels anys 90. Com a resposta, l'exèrcit rus va travessar les fronteres per defensar els sud-ossetes i després va envair territori pròpiament georgià. Ossètia del Sud, que fa anys que viu de les dotacions russes, està eternament agraïda a Rússia per l'ajuda durant la guerra, per haver-los salvat del genocidi i per haver-ne reconegut la sobirania després del conflicte tot i que hi ha veus que reconeixen que el suport del Kremlin només respon als interessos estratègics de Moscou. Rússia, que fa el paper de garant de la pau i de la sobirania a les dues repúbliques secessionistes, hi ha reforçat la presència militar i ha posat les tropes en estat d'alerta. En realitat, el

Kremlin utilitza les aspiracions independentistes en la seva lluita contra Geòrgia i els anhels de Tbilisi d'entrar a l'OTAN, i vol recordar a la comunitat internacional que ha de ser tinguda en compte. Geòrgia, que no reconeix de cap manera que l'atac de l'any passat servís per acabar d'allunyar aquests dos territoris, utilitza les males relacions amb Moscou per guanyar-se encara més el suport d'occident, que creu que la integritat territorial georgiana és inqüestionable. Mentre els dirigents de totes les parts implicades estan ocupats acusant-se mútuament de provocacions i de preparar-se per a una nova guerra, els sud-ossetes que viuen entre les ruïnes de Tskhinvali, la capital d'Ossètia del Sud, recorden cada dia el preu del conflicte passat. La reconstrucció avança de manera molt lenta, hi ha molta gent encara sense sostre, uns no tenen diners per a comprar vidres per a les finestres, uns altres es queixen de no haver cobrat les compensacions i la vida és més cara que abans; moltes cases només tenen aigua unes quantes hores cada setmana i l'enllumenat públic no funciona. A més, l'oposició denuncia un règim autoritari i de corrupció que no té cap interès a millorar les condicions de vida del poble. Però si a Tskhinvali la gent encara es pot queixar, els pobles

georgians d'Ossètia del Sud arrasats per les forces russes es van quedar sense veu i ara s'alcen com fantasmes sense cap senyal de vida humana.

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Chávez contra els mitjans. La premsa mundial va difondre les imatges d'una dirigent veneçolana irrompent amb violència a la seu de la televisió opositora Globovisión. La dona va quedar detinguda i, malgrat ser una fervent defensora d'Hugo Chávez, no va poder evitar ser acusada pel mandatari veneçolà de "fer el joc a la burgesia". Segons el president els opositors han aprofitat l'atac a Globovisión: "M'han acusat d'una cosa que jo no vaig ordenar", ha assegurat Chávez. Lina Ron, així es diu la dona, és sens dubte una fanàtica. No obstant això, amb el seu atac contra Globovisión, el més violent dels quatre que ha realitzat acompanyada de mig centenar de persones, no va fer sinó acomplir allò que Chávez ha pregonat sense parar en els seus discursos. El líder bolivarià es troba embardissat en una guerra a mort contra "l'oligarquia mediàtica" de Veneçuela, que acusa d'actuar com "un partit polític sediciós i d'extrema dreta". De fet, després del cop militar que el 28 de juny passat va enderrocar Manuel Zelaya a Hondures, el president veneçolà sembla haver radicalitzat la seva estratègia bèl·lica contra els mitjans. En menys d'una setmana, va presentar un projecte de llei que preveu quatre anys de presó per als "delictes mediàtics" i va prohibir 34 ràdios de les 240 que el govern acusa de no tenir la documentació en regla.

El president Chávez durant el seu programa televisiu.

La mesura, qualificada d'arbitrària, "despòtica i dictatorial" per l'oposició, va ser considerada només una mesura "administrativa" per l'executiu, que va recordar que les emissores afectades no havien complert un procés obligatori de reinscriure les llicències. La ràdio més emblemàtica de les castigades va ser CNB (Circuit Nacional Belfort), una xarxa d'onze emissores dirigides per Nelson Belfort, president de la Cambra de Radiodifusió de Veneçuela. Chávez va resistir les crítiques amb nous atacs, fins que la sortida de mare de Lina Ron el va fer posar a la defensiva. El mateix dia que la dona declarava davant els tribunals sota càrrecs de "terrorisme", el parlament, dominat totalment per l'oficialisme, va sorprendre suspent la llei contra els delictes mediàtics. Després d'una setmana justificant la necessitat de limitar la llibertat de premsa, els legisladors van aduir que el projecte de llei simplement "no existeix", perquè la fiscalia no té atribucions per a presentar-lo. "Hi ha unes aportacions de la fiscal que hem discutit sense cap consens", va dir el president de la comissió de mitjans, Manuel Villalba. La premsa independent va respirar amb la notícia encara que temi que, com a bon militar, Chávez es trobi només en una retirada tàctica.

BERLÍN ■ Gemma C. Serra

Els somni d'estiu socialista. Franz-Walter Steinmeier, ministre alemany d'Exteriors i candidat socialdemòcrata a prendre-li el lloc a la seva jefa, Angela Merkel, té un somni. Millor dit, una visió. A Alemanya es poden crear quatre milions de llocs de feina en deu anys, és a dir, més que els tres milions i mig de desocupats que actualment hi ha al país. Aquest és el punt principal del seu *pla per a Alemanya*, dissenyat per a remuntar els sondatges ara per ara adversos al Partit Socialdemòcrata (SPD) amb vista a les eleccions generals del 27 setembre. Amb aquest somni, contingut en un document de 67 pàgines, el candidat Steinmeier recorre Alemanya, de nord a sud i d'est a oest, en allò que els estratèges de la seva campanya han anomenat *viatge d'estiu*. Es a dir, un ronda per grans ciutats i poblets, fàbriques, mines i

Entrevista

"Si l'estratègia no canvia els talibans guanyaran la guerra"

Gilles Dorronsoro

Especialista en Afganistan del Carnegie Endowment

—Durant la visita a Kabul, la setmana passada, el nou secretari general de l'OTAN, Anders Rasmussen, va dir que l'objectiu és que els afganesos es facin càrrec de la seguretat de forma progressiva. Creieu que és possible guanyar la guerra d'Afganistan?

—No hi ha cap guerra que no es pugui guanyar si un té la quantitat de soldats i equipament necessari. El problema és que els recursos de què disposa la coalició són limitats per raons polítiques. Els 100.000 soldats que tindrà a final d'any són totalment insuficients per a vèncer. Fins i tot si fos capaç d'aplegar-ne 150.000, tampoc no n'hi hauria prou. I a sobre, l'estratègia militar és l'errònia.

—En què hauria de canviar?

—Per començar, l'ofensiva al sud no té cap sentit. L'única cosa que està aconseguint és que augmenti el rebuig a les tropes occidentals, i faciliti als talibans les tasques de reclutament. S'haurien de concentrar els recursos al nord i al centre del país, reconstruir aquestes zones, i establir un govern fort i legítim, capaç de sostenir-se per si mateix quan les tropes marxessin. Aquest hauria de ser l'objectiu.

—Seria fonamental per a millorar la situació al front posar fi al santuari pakistanès?

—Sí, sense posar-hi fi és impossible guanyar la guerra. Però això ara mateix sembla impensable, perquè Islamabad dona suport als talibans afganesos. És cert que el govern pakistanès ha canviat l'actitud sobre els talibans que hi ha al seu país, i ha atacat amb convicció les bases de Baitullah Messud, però el lideratge dels talibans afganesos continua ben tranquil a Quetta. Fins que no arrestin els seus caps, no hauran demostrat que realment els han retirat el suport.

—Sou partidari de negociar amb els líders talibans, tal com ha proposat l'exèrcit pakistanès?

—Si fos possible d'arribar a algun acord productiu sí, però no és el cas. Els talibans demanaran com a condició la retirada total de les tropes estrangeres, i això significaria que podrien obtenir aviat el control del país. L'administració Obama creu que a base de pressionar els talibans al sud, els debilitarà i acceptaran de fer cessions importants. El problema és que aquest escenari és inversemblant, perquè els talibans guanyen i ho saben. Aquest ha estat el mes més sagnant a l'Afganistan per a les tropes de la coalició, i la paciència de l'opinió pública té uns límits. Si no es canvia l'estratègia aviat, en un termini d'un parell d'anys, els talibans podrien guanyar la guerra.

—Quin és el grau de popularitat dels talibans a l'Afganistan?

—Jo no diria mai que són populars, però sí que, per diferents raons, el seu suport entre alguns sectors de la població ha crescut, incloent fins i tot entre els grups que no són paixtus. Hi ha la percepció a occident que els talibans són simplement una constel·lació de grups locals, i això no és cert, compten amb un lideratge centralitzat, coherent i ben organitzat. Són un enemic temible.

Ricard González
Washington

Steinmeier vol prendre el lloc a Merkel.

petites empreses, on l'aspirant a rellevar Merkel vol arribar el ciutadà tan a prop com sigui possible. Uns seixanta punts en la seva agenda de viatge, que va encetar la setmana passada, mentre Merkel i la resta dels líders marxaven a fer vacances. L'estratègia és clara i l'objectiu també: remuntar posicions. La setmana passada, un sondatge acabava d'ensorrar qualsevol il·lusió de recuperació per als socialdemòcrates: un 20% els donava l'institut Forsa –antic demoscòpic de l'SPD, ara més distanciat–, 17 punts més avall que la Unió Cristiano-demòcrata de Merkel i els seus aliats bavaresos, la Unió Socialcristiana. Fins ara, Steinmeier ha dit i repetit que les eleccions no es guanyen als sondatges, sinó a les urnes. I ha recordat que el 2005, a les eleccions anticipades pel canceller Gerhard Schröder, també es deia que la CDU de Merkel anava molt endavant i finalment van quedar gairebé empatats. Steinmeier no es dona per vençut i diu que lluita per la victòria. Tothom sap, i ell també, que l'únic que pot somniyar a defensar és la posició de soci de govern, probablement ja no com a soci equiparat a la CDU, gràcies a l'empat d'aleshores, sinó amb menys ministres. El pla dels quatre milions de llocs de feina sembla tant de somniatruïtes com l'objectiu de capgirar el marcador dels sondatges. Però Steinmeier, incombustible, segueix dia a dia l'agenda marcada pels seus estratèges. Cada puntet que pugui remuntar respecte a aquest dramàtic rècord a la baixa que li pronostiquen les enquestes serà una victòria personal. Com es deia irònicament des de les files conservadores de Merkel, un compromís tan agosarat com la creació de quatre milions de llocs de feina només pot venir de qui sap que no serà al proper govern.

Països Catalans

A l'ombra negra del goril·la blanc

El primatòleg Jordi Sabater i Pi, introductor dels estudis d'etologia als Països Catalans, es va morir dimecres de la setmana passada.

BARCELONA ■ Àlex Milian

Jordi Sabater i Pi, que es va morir el dia 5 d'agost a Barcelona, maldava per ser recordat i reconegut com a etòleg, tot i que la seua popularitat li venia per haver estat qui portà al zoo de Barcelona N'fumu, el goril·la blanc, Floquet de Neu. Tot i que deia no penedir-se d'haver portat aquest singular exemplar al zoo barceloní, feia temps que Jordi Sabater i Pi abominava dels parcs zoològics, i ho explicava a EL TEMPS el 2002: "Avui dia no tenen raó de ser. Amb bons films –hi ha reportatges sensacionals– i viatges a l'Àfrica Oriental –ara surten bé de preu–, els zoològics no tenen sentit. I sobretot per als grans micos, perquè, per a aquests animals –que són intel·

ligents i sensibles–, és com viure a la presó."

Després de viure a l'Àfrica durant dècades, d'haver estudiat el poble fang i el comportament dels goril·les de la costa i la cultura dels ximpanzés; després d'haver publicat articles a *Nature*, d'haver treballat –i signat articles– amb Diane Fossey (la protagonista de *Goril·les a la boira*) i amb Jane Goodall; després d'haver fet una portada per a *National Geographic*, després de tot això Jordi Sabater i Pi va tornar a Barcelona, es va posar a estudiar psicologia a la Universitat de Barcelona, va fer la carrera amb matrícula d'honor i va esdevenir el primer catedràtic d'etologia, la ciència del comportament que ell es va encarregar d'introduir i impulsar.